

Posudek na diplomovou práci Srovnání příslovečného určení místa v ruském a českém jazyce s přihlédnutím k aktuálním tendencím

Autor: Iva Řehulková

Vedoucí práce: PaedDr. Zuzana Liptáková, Ph.D.

Téma z oblasti syntaxe, které si autorka zvolila, je aktuální a poskytuje příležitost vnést alespoň nepatrný přínos do problematiky užívání zkoumaného větného členu jednak z hlediska porovnání češtiny a ruštiny a jednak z hlediska nových tendencí jeho užívání v samotném cizím jazyce.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. Tvoří ji 4 kapitoly, závěr, seznam použité literatury, ruský psaný resumé a přílohy.

V úvodu autorka vysvětlila volbu tématu, vytyčila dva základní cíle práce a nastínila metodologii zpracování tématu. Jedním z cílů práce bylo utvořit ucelený přehled předložkových spojení ve funkci příslovečného určení místa (ne systém, jak je uvedeno).

V teoretických východiscích je podána dosti stručná charakteristika příslovečného určení v českém a následně ruském jazyce ve srovnání s češtinou a přehled nejpoužívanějších předložek. Je třeba ocenit, že diplomantka zachytila řadu jevů, které při používání dělají potíže českým studentům vlivem mezijazykové nebo vnitrojazykové interference. Užití některých vysvětlila a zařadila do přehledných tabulek s komentáři (např. 20, 32, 36, přílohy).

Teoretická část by však podle mého názoru zasluhovala širší pojetí z různých hledisek vzhledem k danému tématu.

V praktické části práce se autorka snažila postihnout aktuální změny v užívání příslovečného určení místa na základě analýzy excerpovaných materiálů.

V této části bych uvítala hlubší zpracování. Nejde o množství sledovaných jevů, ale o jejich důsledné ověření (rozlišovat normy a chybné užití jevů v médiích apod.). Využití některých výsledků analýzy textů brání bohužel to, že obsahují řadu chybných závěrů. Některé vyplývají z neznalosti vazeb, jinde je k příkladům příslovečného určení místa zařazen jiný druh tohoto větného členu, často nejsou zohledněny sémantické a stylistické rozdíly v užívání různých předložek (ехать на троллейбусе, начаться с Москвы – из Москвы, např. str. 39, 70, 74, 84...) a někdy je uveden jev, který opravdu nelze považovat za novou tendenci (на концерте).

Tato část práce by rozhodně poskytla lepší možnosti praktického využití, pokud by byla podložena znalostí norem a zjištěné údaje byly ověřeny v současných pramenech.

Práce obsahuje všechny náležitosti, které má DP mít, její struktura je přehledná a dobře promyšlená. Jazyk, kterým je psána je kultivovaný a až na několik výjimek (např. 86, 93) se nevyskytují chyby. Je třeba konstatovat, že diplomantka téma zpracovala samostatně, kladně hodnotím přehledné zpracování získaných výsledků, které bylo jistě náročné.

Přes uvedené připomínky většina zjištěných výsledků uvedených v teoretické i praktické části práce je přínosná a může sloužit jako podklad k praktickému využití při studiu jazyka. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 10. září 2010

PaedDr. Zuzana Liptáková, Ph.D.